

مجموعه مقالات

اولین همایش ملی تحول بنیادین در نظام برنامه درسی ایران

۲۸ اردیبهشت ماه ۱۳۹۰

برگزار کننده: دانشگاه فردوسی مشهد

همکاران اصلی:

انجمن مطالعات برنامه درسی خراسان رضوی - مرکز تربیت معلم شهید هاشمی نژاد مشهد

سایر همکاران:

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

مطالعات برنامه درسی ایران با مدرک دکترای تجدید ۱۳۸۸ می‌باشد. با روش نمونه‌گیری گل شماری و هدف ۲۲ نفر به پرسشنامه‌ها پاسخ دادند. در این پژوهش متخصصان برنامه درسی درباره معیارهای طراحی یک برنامه درسی (یعنی معیارهای تعیین اهداف، محتوا، فعالیت‌های یادگیری، راهبردهای تدریس، گروه‌بندی، مواد و منابع، زمان، مکان و ارزشیابی) در فضای آموزش الکترونیکی مورد مطالعه قرار گرفت. ابزار گردآوری داده‌ها، یک پرسشنامه محقق ساخته بود برای تجزیه و تحلیل داده‌ها علاوه بر استفاده از آمار توصیفی، از آزمون من ویتنی استفاده شد. یافته‌ها نشان دادند که متخصصان برنامه درسی همه معیارهای مربوط به تعیین فعالیت‌های یادگیری، راهبردهای تدریس، گروه‌بندی، زمان، مکان و ارزشیابی را، در آموزش الکترونیکی در سطح آموزش عالی در مقایسه با آموزش حضوری دارای اهمیت بیشتر تلقی می‌کنند. **کلید واژه‌ها:** معیارهای برنامه درسی، طراحی برنامه درسی، آموزش الکترونیکی، آموزش عالی.

کد: ۷۱

برنامه درسی معنوی (گفت‌وگو جدید) به عنوان یکی از حلقه‌های بنیادین تحولات در برنامه درسی قرن ۲۱ نویسنندگان: سید ایزدی، مصطفی قادری و فاطمه حسینی
آدرس: دانشگاه علامتخواه

چکیده: برنامه درسی به عنوان یکی از حلقه‌های بنیادین نظام کیفی تعلیم و تربیت زمینه ساز تحول و تغییر انسانی در ساختار فعلی آموزش و پرورش است. زیرا از یک سو با چالش‌های جهانی و از سوی دیگر با چالش‌های درونی خود نظام آموزش و پرورش مواجه است و همین امر توجه مسئولان و سیاست‌گذاران آموزش و پرورش و به ویژه برنامه ریزان آموزشی و درسی را روی این نکته متمرکز می‌کند که برای غلبه بر چالش‌ها فراینده و متنوع است. ضروری است در ساختار، اهداف، برنامه‌ها و روش آموزش و پرورش، تغییر و اصلاحات اساسی صورت گیرد. همان‌طور که شاهد هستیم برنامه‌های درسی موجود به لحاظ تمرکز بر رفتار، تفکر منطقی و کمیته، کنترل و پیش بینی و تأکید فراوان بر تکنولوژی از تعامل خارج گردیده و دوران آن به سر آمده است. ما در دوران متفاوتی زندگی می‌کنیم که برنامه درسی علاقمند به مطالعه موضوعات درسی مدرسه و نیز مسائل و رویدادهایی است که در شرف هر یک از موضوعات اتفاق می‌افتد و مایل به مطالعه روابط بین برنامه درسی و جهان بیرون است. در این برنامه درسی، زبان و گفت‌وگوهای متفاوتی یک‌پارچه می‌شوند. به گونه‌ای که برنامه درسی را در بستریهای مختلفی چون پدیدارشناسی، هنر و زیبایی‌شناسی، پست مدرن، بین‌المللی و... مورد بحث و بررسی قرار داده است. در این راستا برنامه درسی معنوی (گفت‌وگو جدید)

تحقیق توصیفی انجام شده بر آن است تا مفهوم و تعریف برنامه درسی پنهان، ویژگی‌های برنامه درسی با پیامدهای قصد نشده درسی مفاهیم قصد و آگاهی و «پنهان» در برنامه درسی با پیامدهای قصد نشده، ضرورت یک‌پارگی لفظ برنامه با پیامدهای قصد نشده برای یادگیری‌های بی هدف، رابطه تدریس با برنامه درسی با پیامدهای قصد نشده، عوامل به وجود آورنده و مؤثر بر آموزش‌های حتمی با برنامه درسی با پیامدهای قصد نشده بررسی قرار دهد.

پرسش اساسی مقاله این است که آیا مجموعه یادگیری‌های فراگیران محدود به برنامه درسی رسمی است؟ البته پاسخ به این سؤال منطقی است زیرا عوامل دیگری که جز برنامه درسی نیست و از دید و مشاهده برنامه‌ریزان و دست‌اندرکاران نظام‌های آموزشی پنهان است وجود دارد که بر فکر و عواطف و رفتار فراگیران اثر می‌کند و در اغلب موارد مؤثرتر از برنامه درسی رسمی عمل می‌کنند. قوانین و مقررات مدرسه یا دانشگاه و جو اجتماعی آن‌ها رابطه عربی و متربی و تعامل انسانی هیأت علمی و دانشجویان از اهم این عوامل هستند. از این رو هر چه یک نظام آموزشی از نظر کیفی، ضعیف‌تر باشد، برنامه‌های درسی پنهان در آن نظام، بیشتر می‌شود. اگر نظام برنامه‌ریزی درسی رسمی و صریح به نحوی پیام‌های پنهان یا با پیامدهای قصد نشده را آشکار کند و تحت نظارت درآورد می‌تواند برنامه‌های درسی با پیامدهای قصد نشده را تحت پوشش بگیرد. بنابراین برنامه‌ریزان با توجه به این مفاهیم جدید، باید تعمق بیشتر و تحلیل دقیق‌تری در امر فضاهای تربیتی و برنامه‌های درسی داشته باشند و بدانند که دنیا و زندگی در کلاس درس خیلی عمیق‌تر و ریشه دارتر از تصویری است که غالباً در برنامه درسی رسمی ترسیم می‌شود. نتیجه دیگر آنکه دست‌اندرکاران برنامه‌ریزی درسی رسمی باید عناصر برنامه درسی با پیامدهای قصد نشده را به عنوان یک جعبه سیاه آموزشی همواره مدنظر قرار دهند. سرانجام یافته‌های این مطالعه نشان می‌دهد آنچه طراحان و برنامه‌ریزان درسی در نظام آموزش عالی برای رشد و تربیت دانش آموزان و دانشجویان طراحی و برنامه‌ریزی می‌کنند، برنامه درسی رسمی که هدف‌های آموزشی مدون و آشکار را در کنار برنامه درسی با پیامدهای قصد نشده دارد.

کلید واژه‌ها: برنامه درسی رسمی، با پیامدهای قصد نشده، فضاهای تربیتی، طراحان و برنامه‌ریزان درسی در نظام آموزش عالی.

کد: ۷۰

تعیین معیارهای برنامه درسی آموزش الکترونیکی در آموزش عالی از دید متخصصان برنامه درسی نویسنندگان: حسین جعفری لنگی، محمود سعیدی رضوانی و حسین زارعی نوجینی
آدرس: دانشگاه فردوسی مشهد

چکیده: هدف پژوهش حاضر، تعیین ویژگی‌های برنامه درسی آموزش الکترونیکی در آموزش عالی، از نگاه متخصصان برنامه درسی است. جامعه آماری شامل حدود ۳۸ نفر از اعضای انجمن

مجموعه مقالات

اولین همایش ملی تحول بنیادین در نظام برنامه درسی ایران

۲۸ اردیبهشت ماه ۱۳۹۰

مسئولین:

دبیر علمی همایش: دکتر مقصود امین خندقی

دبیر اجرایی همایش: سرکار خانم پروانه غیبی

برگزارکننده: دانشگاه فردوسی مشهد

همکاران اصلی:

انجمن مطالعات برنامه درسی خراسان رضوی مرکز تربیت معلم شهید هاشمی نژاد مشهد

سایر همکاران:

سازمان آموزش و پرورش
خراسان رضوی

دانشگاه پیام نور مشهد

دانشگاه گردا اسلامی مشهد

نام	مجموعه مقالات اولین همایش ملی تحول بنیادین در نظام برنامه درسی ایران
حروفچینی و صفحه آرایی	زهرا اکبر زاده
ناشر	انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد
تاریخ انتشار	بهار ۱۳۹۰
شمارگان	۵۰۰ نسخه
امور فنی و چاپ	موسسه چاپ و انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد
نشانی الکترونیکی	khrcsa@gmail.com:
نشانی وب همایش	http://csa.um.ac.ir:
تلفن	۰۵۱۱ ۸۸۰۳۶۲۱ ۸۷۸۳۹۹۸
نمابر	۰۵۱۱ ۸۷۸۳۰۱۲

فهرست چکیده مقالات

- ۱۱ بررسی سبزی برنامه‌های درسی تحولی در نظام آموزشی ایران
- ۱۱ جایگاه جهت گیری بوم شناسی در فرایند تغییرات برنامه درسی
- ۱۱ تحول بنیادین در نظام تعلیم و تربیت مبتنی بر تمدن اسلامی
- ۱۲ ضرورت ایجاد تحولی بنیادین در محتوای کتابهای درسی دوره راهنمایی در ارتباط با آموزش شهروندی
- ۱۳ تحلیل محتوای کتابهای درسی دوره ابتدایی بر اساس حیطه‌های شناختی درس تربیت بدنی
- ۱۳ ضرورت ایجاد تحولی بنیادین در محتوای کتابهای درسی دوره ابتدایی در ارتباط با آموزش سلامت
- ۱۳ چراغ ایجاد تحولی بنیادین در کتابهای درسی دوره راهنمایی در ارتباط با آموزش سلامت
- ۱۳ آموزش مهارت‌های زندگی در کتابهای درسی: نیازمند ایجاد تحولی بنیادین
- ۱۴ تحلیل برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران بر اساس فرهنگ‌های برنامه درسی
- ۱۴ بررسی نقش گذراندن درس برنامه ریزی تحصیلی و شغلی در شناخت رشته‌های تحصیلی، مشاغل و مهارت‌های برنامه ریزی از دیدگاه مدیران
- ۱۵ ضرورت ایجاد تحولی بنیادین در محتوای کتابهای درسی دوره ابتدایی در ارتباط با مؤلفه های شادگمی
- ۱۵ رویکرد مدل سازی به یاددهی و یادگیری ریاضی
- ۱۵ تعیین میزان مشارکت معلمان مدیران و گروه‌های آموزش در نظام تصمیم گیری برنامه درسی
- ۱۶ تعیین میزان عدم تمرکز در نظام برنامه ریزی درسی و ارائه راهکار مطلوب
- ۱۶ بررسی ارتباط ICT با آینده پژوهی در برنامه درسی ایران
- ۱۷ تحلیل سند برنامه درسی ملی از منظر توجه به لغات وجودی انسان
- ۱۷ تحول بنیادین در ساختار و نظام تصمیم گیری برنامه درسی ایران
- ۱۸ تأثیر رویکرد سنجش اسمبل و سنتی بر میزان یادگیری درس زبان انگلیسی دانشجویان مدارس متوسطه شهرستان سازی در سال
- ۱۸ بررسی نقش نرم افزار چندرسانه‌ای بر میزان یادگیری و یاد داری دانش‌آموزان مقطع راهنمایی در درس زبان انگلیسی ناحیه ۱ شهرستان سازی
- ۱۸ یادگیری ترکیبی رویکردهای نوین در تحول برنامه درسی
- ۱۹ ضرورت بهره گیری از تکنولوژی‌های نوین آموزشی در نظام برنامه درسی
- ۱۹ تأثیر گفتگوهای کلاسی در ارتقاء مهارت حل مسائل کلاسی ریاضی دانش آموزان نهم پانزده ساله
- ۲۰ بررسی میزان پاسخگویی هدفها و محتوای برنامه‌های درسی تحصیلات تکمیلی به نیازها و انتظارات دانشجویان
- ۲۰ عقل تدوین درس‌های جدید و روند طراحی آن در چهار دانشگاه بزرگ سیتی استرالیا
- ۲۰ بررسی میزان پاسخگویی هدفها و محتوای برنامه‌های درسی تحصیلات تکمیلی به نیازها و انتظارات اساتید
- ۲۱ اهداف و محتوای آموزش اسلامی
- ۲۱ امکان سنجی کاربرد شاخصهای ارزیابی آموزش عالی کشور در ارزشیابی از برنامه درسی دوره تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌های
- ۲۲ بررسی روند تحولات برنامه درسی حوزه‌های علمیه
- ۲۲ به سوی یادگیری‌های فرا مدت دانشجویان بررسی میزان تحقق اهداف سنجش عملکرد تحصیلی در مؤسسات آموزش عالی
- ۲۲ بررسی سیر تاریخی علم نجوم در ایران از دوره قبل از اسلام تا دوره معاصر
- ۲۲ گونه شناسی صورت‌های هفت گانه سواد اطلاعاتی در طراحی درس شهروند الکترونیکی آموزش عالی ایران
- ۲۲ فرصت‌های یاددهی یادگیری متناسب با جهانی شدن و بومی گرایی در سند برنامه درسی ملی فرصتی برای تحول بنیادین
- ۲۲ تبیین پنج گانه ضرورتی برای دست‌یابی به عدالت آموزشی از طریق برنامه‌های درسی
- ۲۳ ضرورت بازنگری برنامه درسی با تأکید بر برنامه درسی هست مغز
- ۲۴ بررسی برنامه درسی تعلیمات ابتدایی پایه پنجم بر اساس سه محور مهم در طراحی برنامه درسی شهروندی برای تحول در محتوای برنامه درسی
- ۲۵ رویکرد بین رشته‌ای شیوه تلفیقی در برنامه درسی
- ۲۵ تبیین نگاهی به نمودهای نظام برنامه ریزی درسی متمرکز و غیر متمرکز
- ۲۵ تبیین نگاهی به برنامه ریزی درسی مدرسه - محور سالیانه دو دهه گانه باز زمانی
- ۲۶ تحلیل تطبیقی برنامه درسی و طراحی برنامه درسی متناسب با نظام آموزش و پرورش ایران
- ۲۶ بررسی اجزای ارزشیابی توصیفی و سنتی در پیشرفت تحصیلی و اضطراب امتحان دانش آموزان پایه دوم ابتدایی شهر آرنج و بندکلی
- ۲۶ نگاهی به برنامه‌های درسی با پیامدهای قصد نشده
- ۲۷ تبیین معیارهای برنامه درسی آموزش الکترونیکی در آموزش عالی از دید تحلیل برنامه درسی
- ۲۷ برنامه درسی معنوی (الفاظ) جدیداً به عنوان یکی از حلقه‌های بنیادین تحولات در برنامه درسی قرن ۲۱
- ۲۸ سنجش میزان کارآمدی نرم افزارهای آموزش الکترونیکی در زبان انگلیسی و ریاضی دوره متوسطه از منظر معیارهای اساسی طراحی برنامه درسی
- ۲۸ تحولی بنیادین در رویکردهای یاددهی یادگیری با استفاده از الگوی روش تدریس کوشاگری

فهرست اصل مقالات

۵۷	آموزش مهارت‌های زندگی در کتاب‌های درسی: نیازمند ایجاد تحولی بنیادین
۶۶	آیا آموزش فراگیر دانش‌آموزان دارای نیازهای ویژه استثنایی می‌تواند نقطه عطف تحول در نظام آموزش ویژه ایران باشد؟
۷۸	ارتقاء صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان: پیش‌پا بست مشارکت در برنامه ریزی درسی مدرسه محور
۸۵	ارزشی برنامه درسی تعلیمات ابتدایی پایه پنجم بر اساس سه محور مهم در طراحی برنامه درسی
۹۳	انگیزه نظری زیر نظام برنامه ریزی درسی و آموزش
۱۱۱	انگیزمای از برنامه درسی آینده با تأکید بر رهیافت «نظریه کششگر شبکه»
۱۱۶	اهداف و محتوای آموزش اسلامی
۱۲۲	درسی نگارش معلمان در رابطه با میزان اثر بخشی طرح ارزشیابی توصیفی و مقایسه آن با ارزشیابی کمی در پایه‌های
۱۲۳	درسی اجرای ارزشیابی توصیفی و سنتس بر پیشرفت تحصیلی و اضطراب امتحان دانش‌آموزان پایه دوم ابتدایی شهر آران و مینا
۱۳۸	درسی روند تحولات برنامه درسی حوزه‌های علمیه
۱۵۰	درسی رویکرد تقابلی طراحی چندرسانه‌ای به عنوان عنصر برنامه درسی
۱۵۹	درسی سیر تاریخی علم نجوم در ایران از دوره قبل از اسلام تا دوره معاصر
۱۶۶	درسی مؤلفه‌های توسعه‌ی آموزش مجازی در نظام آموزش عالی ایران از دیدگاه اسنادال دانشگاه‌های مجری
۱۷۲	برنامه‌ی درسی در سند ملی توسعه‌ی آموزش و پرورش استان سیستان و بلوچستان
۱۸۱	بررسی میزان همسویی معلمان مقطع ابتدایی با اهداف نظام رسمی آموزش و پرورش
۱۸۸	برنامه درسی مسوی اکتشاف جدیداً به عنوان یکی از حلقه‌های بنیادین تحولات در برنامه درسی قرن ۲۱
۱۹۸	برنامه درسی و آموزش نوکات فراغت حیطه‌های قابل تأمل در تحول بنیادین برنامه‌های درسی
۲۰۸	برنامه درسی هنر و زیبایی شناختی: حوزه‌ی مغفول در نظام برنامه درسی ایران در عصر جهانی شدن
۲۲۰	بومی سازی برنامه‌های درسی تحولی در نظام آموزشی ایران
۲۳۱	بومی یادگیری‌های دراز مدت دانشجویان: بررسی میزان تحقق اهداف سنجش عملکرد تحصیلی دانشجویان در دانشگاه‌ها
۲۳۲	پودمان یادگیری وازگان زبان انگلیسی از طریق تلفن همراه
۲۳۷	تأثیر آموزش به روش حل مسئله بر پیشرفت تحصیلی درسی ریاضی دانشجویان
۲۵۱	تأثیر استفاده از برنامه چند رسانه‌ای یا استفاده از تکنوی کوشگری در میزان به یادسازی مطالب درس
۲۵۷	تأملی بر مضامین مطبوع تغییر در برنامه درسی
۲۶۲	توسیع کیفیت در اندیشه ذیل داور و ضرورت توجه به تفکر انتقادی در برنامه‌های درسی عصر حاضر
۲۷۲	تحلیل اتکوهای ارزشیابی اجرایی برنامه درسی به منظور آرایه‌نگاری برای ارزشیابی اجرای برنامه درسی ملی ایران
۲۸۵	تحلیل «برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران» بر اساس «فرهنگ‌های برنامه درسی»
۲۹۲	تحلیل محتوای کتاب‌های درسی علوم و دینی دوره راهنمایی از منظر مهارت‌های تفکر انتقادی
۳۰۲	تحلیل محتوای کتاب‌های درسی دوره ابتدایی بر اساس حیطه‌ی شناختی درس تربیت بدنی
۳۱۱	تحلیلی بر جایگاه تئوری در قلمرو برنامه درسی از نظر آیزنر و زاپس
۳۱۸	تحلیلی بر رویکردهای نوآوری در برنامه درسی تربیت معلم بستوی برای تحول در نظام آموزش و پرورش ایران
۳۲۳	تحول بنیادین در نظام تعلیم و تربیت: مبثتی بر تمدن اسلامی
۳۳۱	تحول بنیادین در حوزه فناوری‌های نوین آموزشی و برنامه درسی
۳۴۰	تحول بنیادین در ساختار و نظام تصمیم‌گیری برنامه‌های درسی و استقرامات آن
۳۴۷	تحول بنیادین در شیوه‌های یاددهی یادگیری و ارزشیابی بر اساس شبکه بندی اصلاح شده بلوم
۳۵۲	تحول بنیادین در نظام ارزشیابی درسی در آموزش و پرورش ایران: لازمی آرمان تربیت‌ساخت‌مانی
۳۶۳	تحول در آموزش دانش‌آموزان همنه گام آموزش مهارت‌های خودکفایی فردی در برنامه درسی حرفه‌آموزی دانش‌آموزان
۳۷۱	تحولی در حوزه فناوری نوین آموزشی و برنامه درسی: بررسی امکان استفاده از برنامه درسی فناوری اطلاعات در مدارس دوره متوسطه
۳۷۸	تربیت مسوی و برنامه درسی
۳۸۶	تعین میزان عدم تمرکز در نظام برنامه ریزی درسی و ارائه راهکار مطلوب
۳۹۱	تعین میزان مشارکت معلمان، مدیران و گروه‌های آموزشی در نظام تصمیم‌گیری برنامه درسی
۳۹۵	چالش میان تحول در ساختار یا تغییر در برنامه درسی تربیت بدنی: دیدگاه دبیران دین و زندگی
۴۰۲	چرایی ایجاد تحولی بنیادین در کتاب‌های درسی دوره راهنمایی در ارتباط با آموزش سلامت
۴۱۱	جایگاه جهت گیری بوم‌شناسی در فرایند تغییرات برنامه درسی
۴۱۵	راهبردهای مورد نظر اساتید دانشگاه جهت رشد تفکر انتقادی دانشجویان در خلال تدریس (مطالعه موردی)
۴۲۳	رویکرد مدل سازی و کاربرد به یاددهی و یادگیری ریاضی
۴۲۸	رویکردهای تحول در برنامه‌های درسی تربیت درسی نظام آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران: بررسی تحلیلی نظری